

LITTERATUR

Brandt, Per Aage: "Video ergo sum" in Copenhagen Film + Video Workshop Festival 88. Katalog. Kbh. 1988.

Falk, Lorne (red): "The Second Link. Viewpoints on video in the Eighties". Walther Philips Gallery. Canada 1983.

Fargier, Jean-Paul: "Déshabillez-moi" in VideoCreation. Intermedia. Paris 1987.

Fargier, Jean Paul: "Last Analogy Before Digital Analysis" in Video by Artists 2. Art Metropole. Canada 1986.

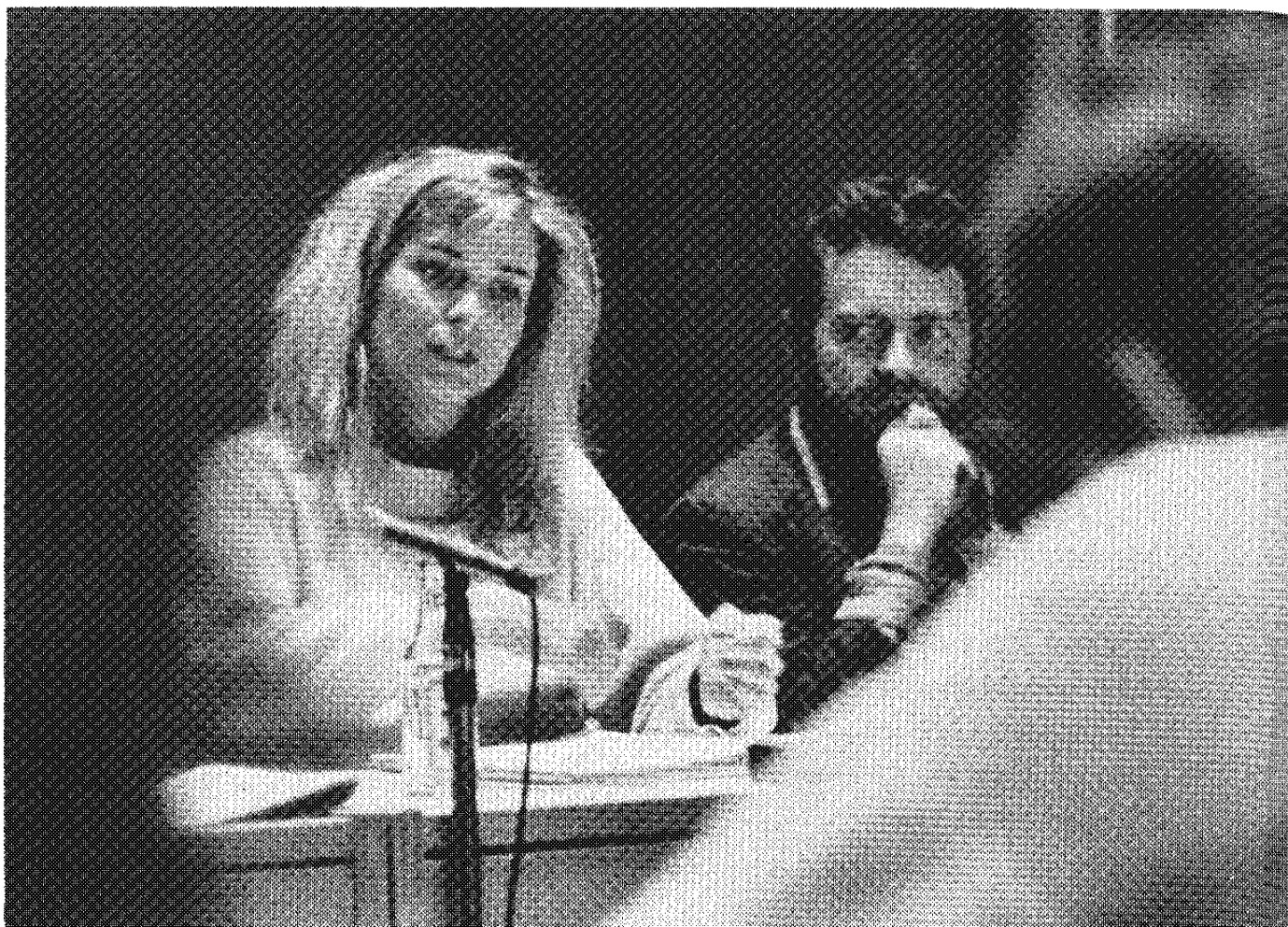
Fargier, Jean Paul: "The hidden side of the Moon" in The Luminous Image. Stedelijk Museum. Amsterdam 1984.

Lauritsen, Laurits: "Grænser for det synlige" in Paradigma 1. Kbh. 1987.

Payant, René (red): "Vidéo". Arttextes. Canada 1986.

Perée, Rob: "Into Video Art". Con Rumore. Amsterdam 1988.

Serres, Michel: ""Genese". Sjakalen. Viborg 1984.

De danske medieværksteder

Af Peder Andersen

Der findes mindst tre slags videoer: De film man lejer på benzintanken, de kommercielle videoer: Virksomhedsportrætter, produktionsfremstød etc. - og så findes der dem fra værkstederne, i dag mindst 25, hvor alle med interesse i at lave video, kan låne udstyr og bånd, hvis de brænder nok for sagen og passerer de brugerstyrede redaktionsudvalg.

De mange små og de to store statsstøttede værksteder i København og Haderslev, har nu gennem mere end 10 år produceret temmelig mange videoer om alle mulige emner. Begge de store værksteder har i 1987 udsendt et katalog over de sidste 10 års produktioner. Vi har bedt lederen af et af de mindre og senere tilkomne værksteder, Peder Andersen fra Århus, præsentere tre aktuelle publikationer om værkstedsvideo og forklare hvorfor video trods alt stadig er et ret upåagtet medie i Danmark. Men både forskningsmæssigt og undervisningsmæssigt synes videomiljøerne omkring værkstederne at være mindst "en rejse værd".

Inden for de seneste 10-15 år er der sket en voldsom ekspansion i antallet af medieforskere og medieværksteder. Underligt nok har de to grupper kun meget sjældent snakket sammen. Underligt nok, fordi begge parter har centrale fælles elementer på deres underliggende dagsordner for arbejdet: Jeg tænker her primært på demokratiseringen af medieadgangen og en til væmmelse gående afstandstagen fra "laveste fællesnævner-fjernsyn".

Inden for de seneste par år er det begyndt at gå stærkt inden for værkstedsområdet: Nye værksteder er dukket op, visse af de ældre har konsolideret sig, produktionerne udsendes nu flere steder via lokalTV, politikere er ved at få øje på områdets kvaliteter, mange af de nye professionelle produktionsenheder bemandes i høj grad af

folk fra området, Statens Filmcentral viser stor interesse for værkstedsproduktioner til landsdækkende distribution (i forbindelse med den kommende Filmlovsrevision) og TV2 og DR er realistiske perspektiver som distributionskanaler. Derfor direkte rettet til medieforskerne: Området mangler forskningsrapporten! Udviklingen går pt. så stærkt, at vi værkstedsadministratorer har særdeles vanskeligt ved at bevare overblikket.

En indgang til værkstederne kunne være at snuse lidt til de 3 udgivelser fra landets 2 filminstitut-støttede værksteder (se litteraturlisten bagerst). Bøgerne rummer overvejelser over praktisk mediepolitik på værkstedsniveau samt en række udkast til dybere overvejelser over videomediet. "Udkast", fordi de fleste af disse indlæg i udgivelserne er søgende i deres grundholdning, hvilket må ses som en afspejling af, at videomediet på forskningsmæssigt niveau har en særdeles kort historie og den er endda domineret af TV-forskningen.

Filmværkstedet i København

Mest spændende er nok Det danske Filmværkstedes "Film- og Video katalog 1977-87", fordi det giver nogle ret konkrete bud på en værkstedsfremtid: Værkstederne må samarbejde, og værkstedsproduktionerne skal ind i TV. Og TV2 bør - på grund af entreprisemodellen - være indgangen.

Ud over artikler om disse perspektiver rummer kataloget også rapporter fra forsøg med opsøgende arbejde; bl.a. fra forsøget "Videojournalen", hvor Filmværkstedet i en 2 måneders periode dagligt sendte lokalTV i København via stationen Kanal 2 (se også Mediekultur nr. 3/86, s. 104-113). I den forbindelse kan det nævnes, at såvel Århus Videoworkshop som Århus Filmværksted - og nu senest Billedfabrikken i Odense - siden er begyndt at sende lokalTV, dog kun med én udsendelse om ugen.

Fra Det danske Filmværkstedes eksperiment: Videojournalen.

(Fra: Det danske Filmværksted: Film og Video Katalog 1977-87)

Videoværkstedet i Haderslev

Det danske Videoværkstedes jubilæumsskrift "10 år med video - og hvad så?" har mere af antologi-formens tilfældighed over sig. Skriftet rummer en grundig gennemgang af værkstedets historie samt en række artikler af producenter ved værkstedet. Denne tilfældighed eller spredthed afspejler måske mere end Filmværkstedets katalog den reelle situation i værkstedsmiljøerne: En dyb usikkerhed omkring problemstillingerne - og en hel del uenighed om perspektiverne: Er lokalTV et perspektiv eller en diciplinerende dødssejler, er videokunst billedonani eller kunst (måske oven i købet KUNST),

er de store penge, der potentielt ligger i medieområdet, en mulighed for kvalitetsforbedring eller en fjernelse af frihed etc. Buddene er varierende - og så er der dem, der taler om noget helt andet.

Videokunst (Art Video) er det helt centrale tema i kataloget for "Copenhagen Film & Video Festival 88", udgivet af Det danske Filmværksted. Kataloget er - som festivalen, der i sommeren 88 indledte en ren spærreild af videofestivaler i Danmark - stort anlagt. Det rummer en række seriøse forsøg på at overveje videokunsten indholdsmæssigt, strukturelt og formidlingsmæssigt. Lejlighedsvist vil visse artikler sikkert forekomme en jordnær empirist lidt tågede, men det er ikke til at komme udenom, at kataloget nok er det første samlede danske forsøg på at teoretisere kompetent på videokunst-området.

Som det vel fremgår af mine skitser, er jeg ikke helt i knæ af begejstring over de 3 skrifter - dertil mangler de enten dybde eller stringens. Når det er sagt, vil jeg understrege, at det er skrifter, der er skrevet næsten uden en teoretisk referenceramme - og set i det perspektiv findes der i bøgerne en række imponerende iagttagelser og skitser, som gør, at de bør stå i enhver medieforskers reol.

Underteksten for bøgerne er trods spredthed klar: Videomediet rummer nogle fantastisk spændende perspektiver i demokratisk og eksperimenterende henseende - og værkstederne er pt. det eneste sted, der reelt i praksis giver nogle bud på disse perspektiver. Det er dér, hvor fantomet Borgeren/seeren kan producere sine egne programmer: der er dér, hvor tids- og kapitalfaktorerne (som efterhånden inden for medieområdet generelt er det samme) ikke dominerer totalt; der er derfor dér, at nyudvikling i produktionsformer og udtryk kan ske.

Jeg må derfor gentage til medieforskerne: Hvor findes den forskergruppe, der har mod på at analysere værkstedernes kulturpolitiske, mediepolitiske og "kunstpolitiske" position og perspektiv i bund. Analysere disse institutioner - dybt forskellige som de er - i

vort de-ideologiserede og performativt orienterede Danmark.
En grundig og sober rapport slasket på beslutningstagernes bord,
tak! Værkstederne har leveret indgangsmaterialet i skrift og prak-
sis.

LITTERATUR

Film- og VideoKatalog 1977-87. Det danske Filmværksted, København 1987.

10 år med video - og hvad så? Det danske Videoværksted, Haderslev 1987.

Copenhagen Film & Video Festival 88. Det danske Filmværksted, København 1988.

Peder Andersen er daglig leder for Århus Filmværksted